

Posudok bakalárskej práce

Ústav pro klasičskou archeologii
Filozofická fakulta Univerzity Karlovy

Autor práce: Jan Krčál

Názov práce: Opevnenie mesta Milét a jeho vývoj od doby bronzovej až po pozdnú antiku

Autor posudku: Dr. Marek Verčík (školiťel)

Kritéria hodnotenia	Maximálne možné ohodnotenie	Dosiahnuté ohodnotenie
Vytýčenie hlavného cieľa práce a jeho dosiahnutie	5	4
Štruktúra práce a zvolené metódy	5	4
Práca s literatúrou	5	4
Formálna stránka práce	5	3
Dosiahnuté výsledky	10	7
Počet bodov	30	22

Hodnotenie: 1 = 30 – 26, 2 = 25 – 20, 3 = 19 – 15, neprospel = >15

Slovné hodnotenie práce:

Cieľom záverečnej práce študenta bolo vypracovať aktuálny prehľad k opevneniu mesta Milét (dnešný Balat v Turecku) v antickom regióne Iónia a to diachrónnou formou od doby bronzovej až po neskorú antiku. V ďalšom bode práca cielila na porovnanie a vyhodnotenie opevnenia a jeho charakteristik v širšom chronologickom a regionálnom kontextu, a to najmä s ohľadom na príľahlú Egejskú oblasť a región západnej i centrálnej Anatólie. Samotná práca sa skladá z textovej časti (36 normovaných strán), súpisu sekundárnej literatúry a použitých antických prameňov (5 strán) a rozsahu práce zodpovedajúcej obrazovej prílohy (30 obrázkov na 18 stranách).

Záverečná práca sa vyznačuje veľmi dobre zvolenými cieľmi ako i spôsobom ich dosiahnutia; v úvodnej kapitole (*Úvod*) je na základe detailného prehľadu doterajšieho bádania argumentačne zdôvodnené vypracovanie prehľadu k opevneniu mesta Milét, z ktorého vyplýva, že posledná zhrňujúca štúdia – odhliadnuc od čiastkových štúdií uvedených v prehľade literatúry (Blum 1999; Cobet 1997; Niewöhner 2008) – bola publikovaná v roku 1935 (viď Gerkan 1935). Na tomto mieste treba vyzdvihnúť záujem autora o danú tému (je si vedomý aj dielčích vedeckých otázok spojených napr. s datovaním jednotlivých pamiatok ako je nález veže v blízkosti divadelného vrchu; viď s. 21) ako i jeho snahu o rozvinutie vedeckej diskusie mimo samotnú „architektonickú“ stránku problematiky a to najmä s ohľadom na spoločensko-kultúrne fenomény (napr. význam tzv. Svätej brány v rámci samotného opevnenia; s. 8). Práca sa taktiež vyznačuje – s ohľadom na stupeň štúdia – solídny prehľad primárnej a sekundárnej literatúry k téme, aj keď v poslednom menovanom prípade by bolo potrebné výrazné doplnenie o ďalšie, predovšetkým aktuálne články. Najviac badateľný je nedostatok informácií o geofyzikálnom prieskume, ktorý sa uskutočnil v posledných dekádach a definoval dlho diskutovaný rozsah mesta, ako i o aktuálnych výskumoch na prednáška Hümeitepe (prednáška prof. Bernsa na PeCIA 2016). Citelne je tento nedostatok najmä v poslednej kapitole, ktorá sa venuje ostatným opevneniam v Iónii (napr. Efz alebo Labraunda). Odhliadnuc od toho a opierajúc sa o už zmienené pozitíva podáva autor v záverečnej časti (s. 65–66) odborne zodpovedajúce zhrnutie k problematike opevnenia mesta Milét v antike.

Napriek a okrem vyššie uvedeného sa nachádzajú v texte početné nepresnosti a chyby, ktoré zhoršujú celkový dojem z inak usilovne vypracovanej práce:

V prvom rade je to štruktúra práce a menšie faktografické chyby, ktoré narúšajú inak z väčšej časti kompaktný manuskript:

Úvodná kapitola (*Úvod*) má síce charakter vedeckého úvodu, ktorý detailne diskutuje doterajší vedecký výskum, avšak ten nie je zrozumiteľne prepojený s načrtnutými čiastkovými cieľmi a otázkami (viď ťažkosti pri štúdiu sídliska a identifikácii opevnenia v geometrickom období, resp. problematika štúdia archaického opevnenia v severnej časti mesta). Tento nedostatok zvyrazňuje ešte viac skutočnosť, že v úvode chýba stať o metodike, ktorú autor použil pri zodpovedaní jednotlivých otázok.

Rovnako v kapitole *Prírodné podmienky a topografie lokality* chýbajú niektoré dôležité údaje ako napr. zmienky o pahorkoch v západnej časti mesta, ktoré boli integrálnou súčasťou sídliska v archaickom období (Kalabaktepe je jediný zmienený pahorok, Zeytintepe so svätyňou Afrodite Oikos bolo menované len v obrazovej prílohe), zmienka o ostrove Lade.

Taktiež by stálo za zváženie, či by nebolo lepšie rozdeliť a presunúť kapitolu *Zasadení opevnení do kontextu Iónie* do jednotlivých statí venujúcim sa opevneniam v rozličných chronologických obdobiach, čím by bolo bývalo možné lepšie dosiahnuť prepojenie informácií a kontextualizáciu opevnenia v Miléte v rámci jeho mikro- a makro-regiónu, čo bolo jedným z cieľov autora.

Celkový obraz narúšajú ďalej početné chyby pri práci s literatúrou. Na viacerých miestach chýbajú citácie k menovaným skutočnostiam (s. 12 *na základe systému sestaveném W.-D. Niemeierem* nie je citovaný, aj keď autor tento systém používa). V prípade starších prác (viď s. 12 *Wiegand*) autor neuvádza zdroje primárnych informácií, ale sa odvoláva na sekundárnu literatúru; to isté sa týka aj iných lokalít ako Milét, napr. Tavsanađasi (viď s. 13).

Lepšie zvolená a prepracovanejšia štruktúra práce ako i vedeckejšia forma písania (pozor treba dávať nielen na gramatiku, ale i chyby z nepozornosti: to všetko zanecháva dojem, že práca bola napísaná a odovzdaná v pomerne krátkom čase a najmä v prípade posledných statí bez väčších korektúr) by v tomto prípade čiastočne mohli pomôcť vyvarovať sa menovaným chybám.

V druhom rade sú to faktografické údaje, s ktorými nemožno súhlasiť, a chyby metodologického charakteru, ktoré sa nachádzajú v hlavnej časti práce (*Fortifikácie*):

- pravidelná sieť ulíc je v Miléte doložená už pre neskoroarchaické obdobie (viď Hoepfner 2011) a nie ako tvrdí autor až od klasického obdobia (opierajúc sa o prácu Greaves 2002)
- rozdelenie sídlisk do *pevných daných zón* (s. 20) je otázne, avšak nie vylúčené (viď chrám Athény alebo posvätný okrsk Artemis na Kalabaktepe)
- zasadenie opevnenia v meste Miléte v dobe rímskej ako i v neskorej antike do kontextu mikro- a makroregiónu je (napriek zdôvodneniu autora; viď s. 42) nedostatočné. V tomto prípade by sa ponúkalo minimálne porovnanie s tzv. gótskymi hradbami v neďalekej svätyni v Didyme a taktiež porovnanie vývoja s ďalšími metropolami na západnom pobreží Anatólie, predovšetkým v Pergamone alebo Efeze, ktoré sa vyznačujú vynikajúcim stavom dochovania a štúdia pamiatok.

Napriek vyššie zmieneným výhradám som presvedčený, že predložená práca Jana Krčála spĺňa všetky požiadavky kladené na záverečnú prácu bakalárskeho štúdia a navrhujem ju ohodnotiť známku **veľmi dobre**.

Didim, dňa 27.08.2019